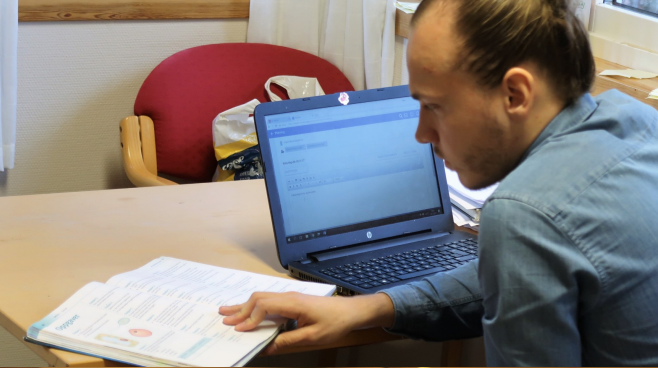

Kvalitet i praksisveiledningsprosessen

Funn fra utprøving av MOSO i tre skandinaviske lærerutdanninger

Cato Bjørndal, RESULT UIT

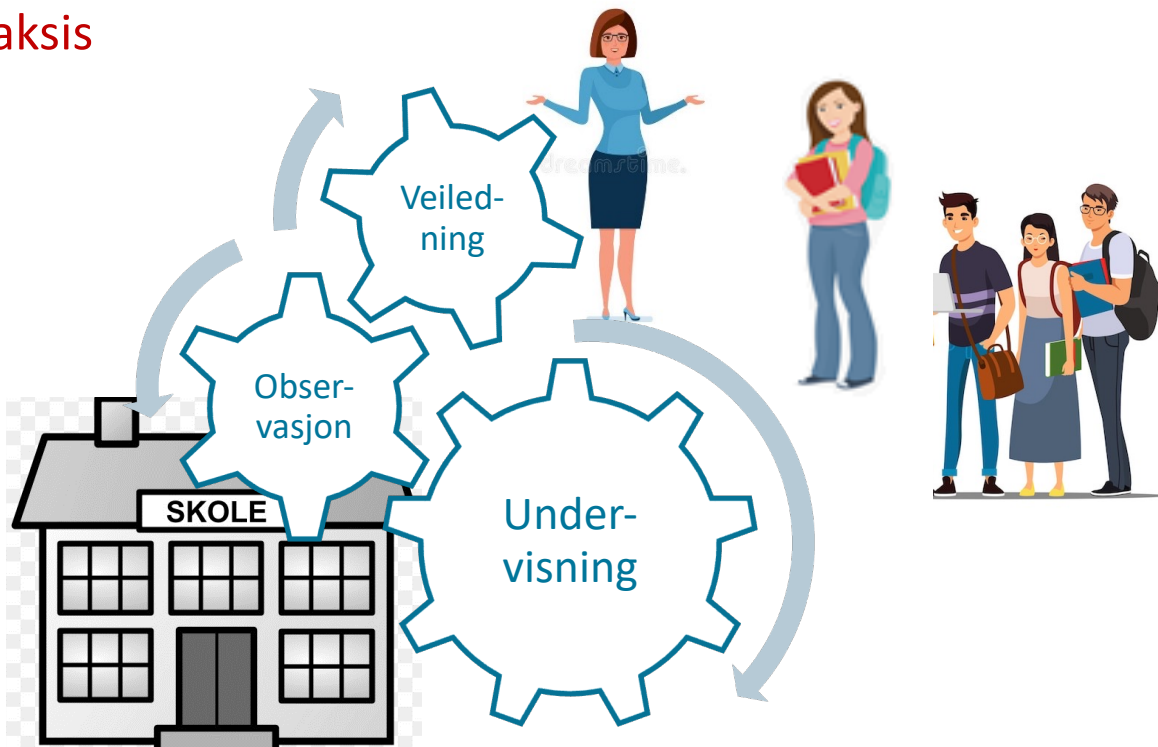

Kvalitet i praksis-veiledningsprosessen

Funn fra utprøving av MOSO i tre skandinaviske lærerutdanninger

1. Innledning: Tradisjonelle utfordringer i lærerutdanningsprosessen
2. Funn fra en undersøkelse av bruk av MOSO i prosessen: Styrket kvalitet og utfordringer
3. Avslutning

Tradisjonelle utfordringer i samspillet mellom læringsaktiviteter i praksis

Internasjonal forskning på praksisveiledning i lærerutdanning

Svært varierende kvalitet i praksisveiledningsprosessen:

Noen sentrale utfordringer, praksisveiledningsprosessen i lærerutdanning:

1. Planning and pre-supervision

- Varierende vekt på planlegging.
- Ofte lite eller t.o.m. ingen førveiledning
- Svært variabel støtte fra veileder, og lite understøtting av dypere refleksjon.
- Kan være lite autonom.
- Utfordringer ved samarbeid mellom studenter.

2. Teaching and observation

- Sterkt varierende observatør-involvering, avtakende gjennom praksis.
- Utfordringer ved varierende struktur.
- Utfordringer relatert til observasjonenes validitet (dokumentere)
- Utfordringer ved medstudenters observasjoner.

3. Preparations for supervision

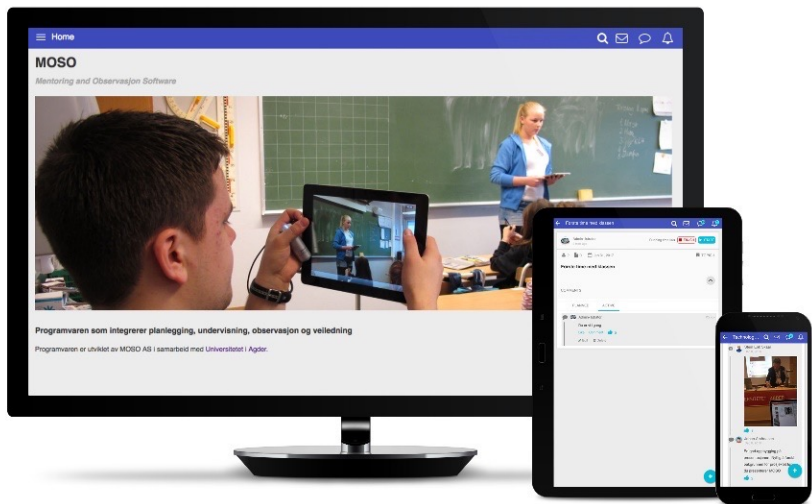
- Ingen eller begrensede forberedelser.
- Begrensede forberedelser i kontrast til intervenerende studier, med verktøy som stimulerer til forberedelser (se/redigere video, skrive logg, lese veileders notater, få spørsmål fra observatører, lese digital feedback fra observatører)

4. Supervision session

- Utfordringer ved varierende feedback-kvalitet og -kvantitet.
- Store utfordringer ved kritisk feedback.
- Begrenset student-aktivitet i veiledningen, monologisk.
- Utfordringer ved studentsamarbeid i veiledningen.

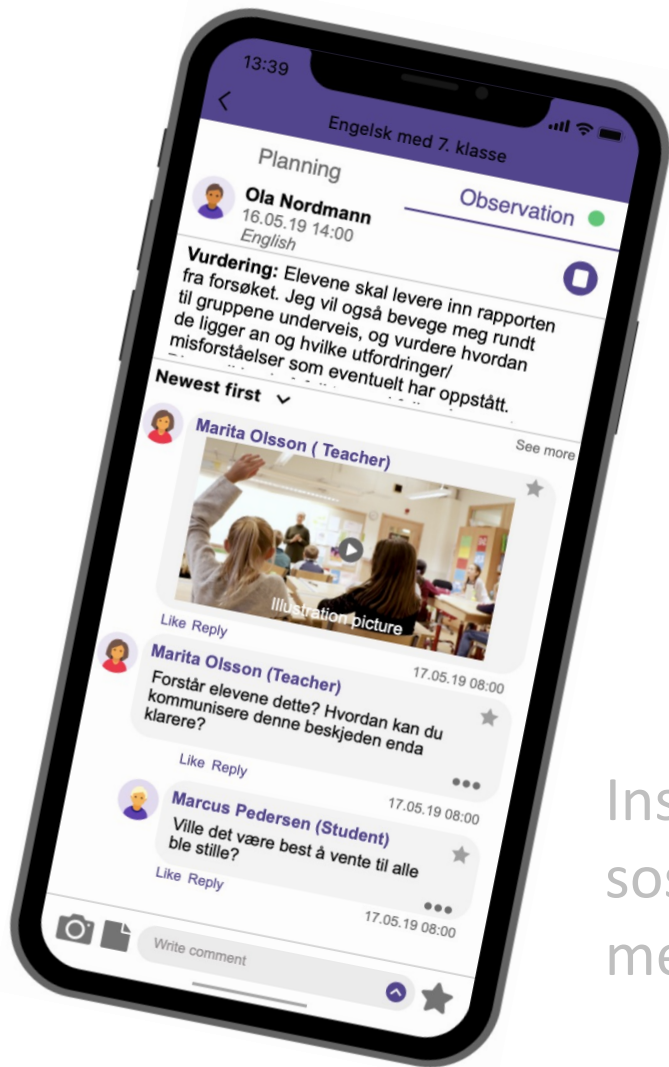
5. Reflective activity after supervision

- Begrenset tid til uformell dialog.
- Utfordringer ift. verktøy for refleksiv aktivitet:
- Utfordringer tilknyttet refleksiv logg.
- Utfordringer tilknyttet praksisrelaterte oppgaver.
- Utfordringer tilknyttet portfolios.
- Utfordringer tilknyttet videoobservasjon.
- Utfordringer tilknyttet microblogs.

MOSO er et digitalt verktøy (cross-plattform) designet for praksisveiledningsprosessen: planlegging, undervisning, observasjon og veiledning etc.

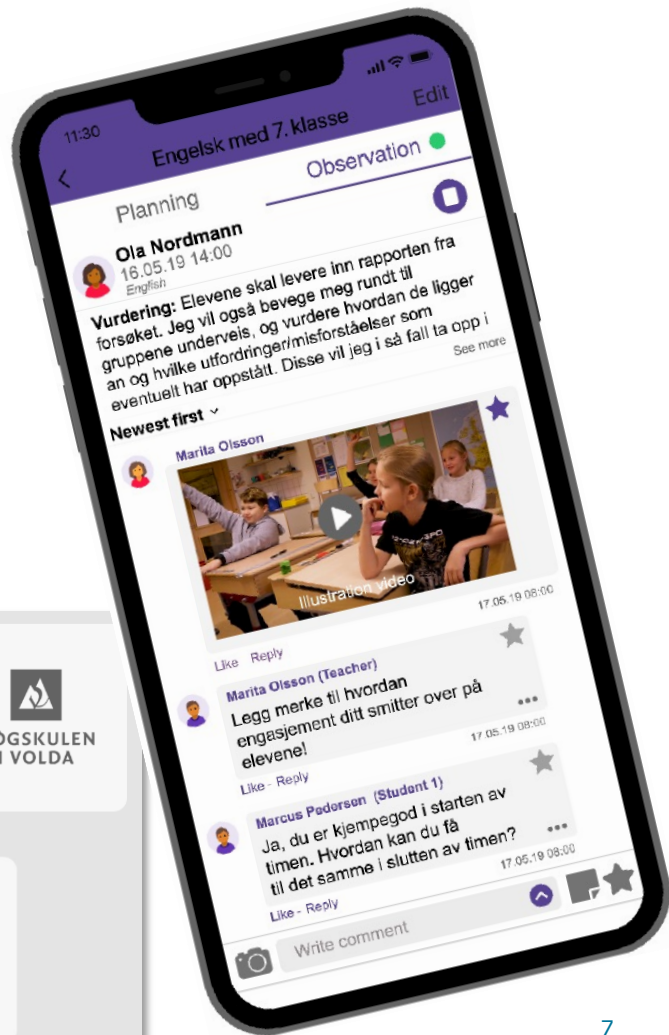
Opprinnelig utviklet ved UiA

Inspirert av
sosiale
medier

Kontinuering utvikling av programvaren gjennom flere år, basert på feedback fra brukere ved læresteder (p.d. 13 nordiske)

Stadig nye versjoner, flere funksjoner

UNIVERSITY OF AGDER

OSLOMET

Hvis du ikke kjenner MOSO, se videoen

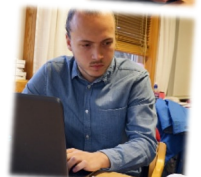
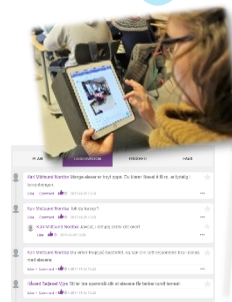
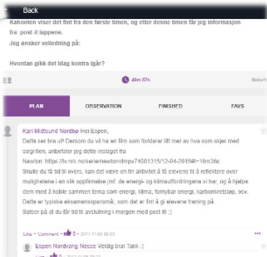
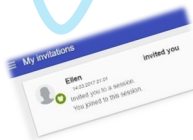
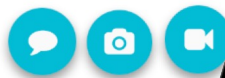
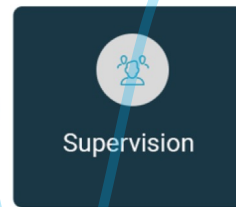
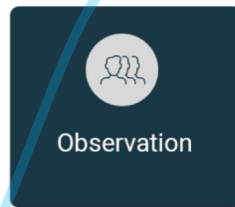
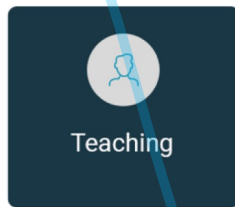
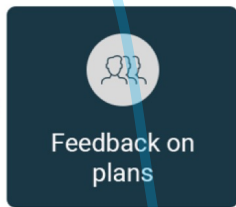
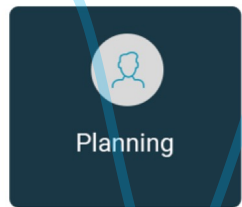
«Dette er MOSO»:

https://video.uia.no/media/t/0_fad6exxs

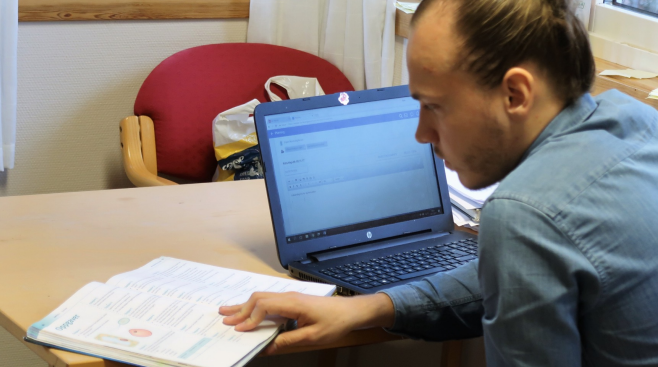
Veiledningsprosessen – som stadig vekslning mellom analog og digital kommunikasjon

Ansikt-ansikt-interaksjon
(analog)

Digital
interaksjon

Utprøving av MOSO – påvirkning på veilednings-prosessens kvalitet

Forskningsprosjekt ved tre nordiske lærerutdanninger, 36 praksisveiledningsgrupper

2017-2018

Petter Mathisen
UiA

Cato Bjørndal
UiT

Ann-Kristin Wennergren
HiH

Fredrik Thornberg
HiH

Exploring the use of technology designed to support the supervision process in teacher training placements

Cato Bjørndal^{1*}, Petter Mathisen², Ann-Christine Wennergen³, Fredrik Thornberg³
¹ RESULT - Resource Center for Teaching, Learning & Technology, UiT The Arctic University of Norway
² Department of Education, University of Agder, Norway
³ School of Education, Humanities and Social Sciences, Halmstad University, Sweden

* Correspondence: cato.bjorndal@uit.no

Abstract

The practicum supervision process in teacher education comprises various cyclic experiential learning activities (e.g. planning, observation and supervision conversation). Research has documented considerable challenges relating to this process, but also that digital technology can help. In the study, a software program designed for practicum supervision (MOSO) is tested in three Scandinavian teacher education programmes in which groups of student teachers are supervised by a mentor teacher. Throughout this process, the participants continuously alternate between individual reflection, and analogue/digital collaborative reflection. The aim of the study is to contribute knowledge about the experiences of using this technology, and data was collected through qualitative survey and focus groups. The software contributed to improving the quality of the practicum supervision process, for example by: safeguarding supervision on lesson planning; improving observations, feedback and recollection; and facilitating more reflective and collaborative student teachers. The study also identifies important challenges when using such technology.

Keywords: Supervision process, teaching placements, practicum, mentor teacher, student teacher, MOSO

Introduction

There is international consensus that the supervision process for school placements, in which one or more student teachers are typically supervised by a local mentor teacher, are fundamental to student teachers qualifying for the teaching profession (e.g. Ezer et al., 2010). However, research has identified a number of challenges in the supervised learning process, while also documenting that technology can help support the process (Bjørndal et al., 2023). This article serves an example of a study of how the use of a software (MOSO – Mentoring and observation software) can influence this process.

The supervision process student teachers go through in the practicum is characterised by cyclical activities (cf. Figure. 1). Experiential learning literature contains many different cyclical models of the

Published: 14.03.2023

Nordisk tidsskrift i veiledningspedagogikk © 2023 The author(s)
This is an open access article distributed under the terms of the [Creative Commons Attribution License](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)
DOI: <https://doi.org/10.15845/nvnp.v8i3.3745>

Publikasjon:

<https://boap.uib.no/index.php/nordvei/article/view/3745/3610>

Deltakere utprøving:

36 veiledningsgrupper (56 veiledere, 112 studenter), ved 3 nordiske grunnskolelærerutdanninger.

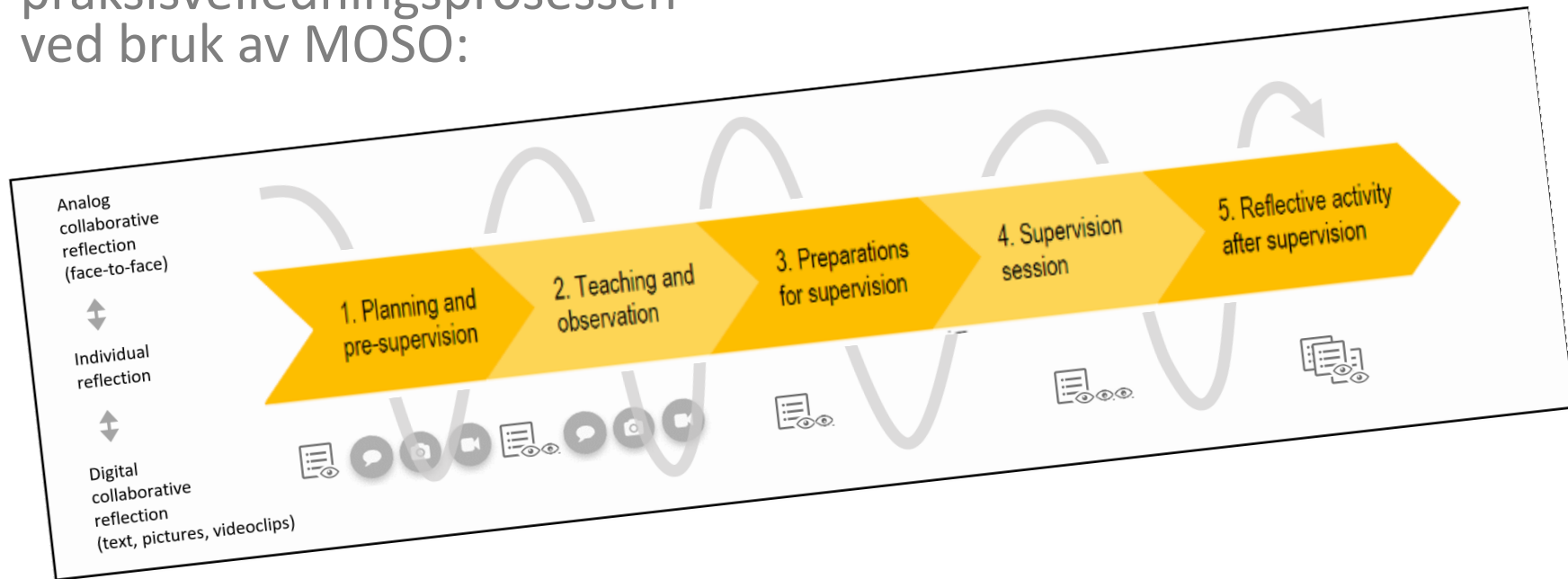
Metode:

- Anonym spørreundersøkelse, veiledere (84 % svarprosent) og studenter (88 % svarprosent).
- 8 fokusgrupper med veiledere (35) og studenter (45).
- Tematisk analyse av kvalitative data (survey og fokus gr.)

Hovedfunn:

- A. Gruppene bruker programvaren på dels ulike måter igjennom veiledningsprosessen.
- B. Kvaliteten i veiledningsprosessen som helhet styrkes.
- C. Hovedutfordringer for bruk/utvikling av bruk.

Kvalitativ påvirkning på praksisveiledningsprosessen ved bruk av MOSO:

Planlegging og førveiledning

- Sikre tilbakemelding på undervisningsplaner
- Grundigere planlegging
- Studenter mer komfortabel før undervisning
- Kollektiv deling: Studentene ser hverandres planer

Student: Det er såpass lav terskel, at hvis jeg hadde noe jeg lurte på, så hvis jeg måtte sende en mail for å få svar på det, så tror jeg gjerne at jeg ikke hadde orket det. Men det er så enkelt å bare skrive det inn i MOSO.

Student: Jeg merker det at jeg legger mye mer i selve planleggingen. ...fra forrige praksis så kunne du bare gi planleggingen på en post-it lapp rett før timen...

Undervisning og observasjon

- Studenter mer konsentrerte og aktive observatører
- Mer konkrete og kronologisk organisert feedback fra flere observatører
- Mer rikholdige (kollektive) observasjoner
- Mer oppmerksomhet mot observasjonskompetanse

Student: Det har knyttet oss mer sammen at vi har hatt oppdrag for hverandre, at vi jobber sammen som en gruppe om å observere .. Det har vært en veldig stor forskjell fra tidligere, ...

Veileder: Der opplever jeg en kjempeendring, fordi du må være så fokusert, både studenter og veileder, og så blir det jo modellert kommentarer, fra enten veileder eller andre medstudenter, som gjør at man også blir bedre å observere.

Forberedelse til veiledning

- Sikring av forberedelser før veiledningssamtalen (spesielt studenten som har undervist)
- Bedre erindring av undervisningssituasjonen.
- Fremmer diskusjoner mellom medstudentene
- Prioriterer temaer for veiledningssamtalen

Veileder: Før veiledningen ser jeg gjennom de andre studentenes kommentarer og på den måten kan jeg hjelpe til med å bringe deres observasjoner og tanker inn i veiledningssamtalen.

Student: Man husket nesten ikke den ene timen fra den andre, det hjelper MOSO med. Det var lettere ... vi brukte 10 minutter i forkant å bare kikke igjennom (feeden) og da kom alt tilbake.

Veiledningsamtale

- Lettere å huske undervisningssituasjonen og forstå feedback
- Mer direkte og ærlig feedback
- Studentene mer komfortable og engasjert i dialog
- Dypere diskusjon om prioriterte temaer
- Bedre struktur

Veileder: Jeg synes det er med på å skape mer flyt i veiledningen. ... Opplever at det er veldig mye mer studentene som prater, det er mer dialog enn en monolog ... kanskje fordi de er bedre forberedt.

Student: Det har gjort etterveiledning mye enklere ved at "småkommentarer" allerede er lest og man trenger ikke å bruke tid på det. Vi har kunnet konsentrert oss om større ting og gått dypere inn i ulike tema.

Refleksiv aktivitet etter veiledning

- For noen studenter, førte aktiv bruk etter veiledning til mer refleksjon. Spesielt om egen progresjon (For det meste begrenset bruk)

Student: Når vi diskuterer, så har vi hele arkivet av timer på innerlomma.

Student: Jeg skrev en oppgave ... - i stedet for å bla igjennom den praksispermen min, tusen ark som man har fra de to første årene, så logget jeg meg inn på MOSO og fant det med en gang. Da har jeg kommentarer i tillegg. Jeg husker veiledningssituasjonen bare ved å åpne opp det dokumentet.

Noen erfarte utfordringer ved bruken av MOSO i praksisveiledningsprosessen:

1. Planning and pre-supervision

- Få mer feedback fra medstudenter
- Få mer rikholdig feedback fra praksislærer
- Klarere avtaler om feedbacken
- Behov for tekniske forbedringer

2. Teaching and observation

- Behov for å begrense observasjonsfokus og fordele observasjonsoppgaver
- Dilemma mht. prioritering av observasjon eller studenter
- Klare å ta gode videoopptak
- Håndtere ubehag ved teknologibruken
- Noen ganger svekket observasjonskvalitet før en ble vant til teknologien..
- Behov for tekniske forbedringer

3. Preparations for supervision

- For begrenset tid til forberedelser

4. Supervision session

- For mye feed(back).
- Feeden for styrende
- Strategier for å håndtere feed(back)

5. Reflective activity after supervision

- Begrenset tid (For det meste begrenset bruk)

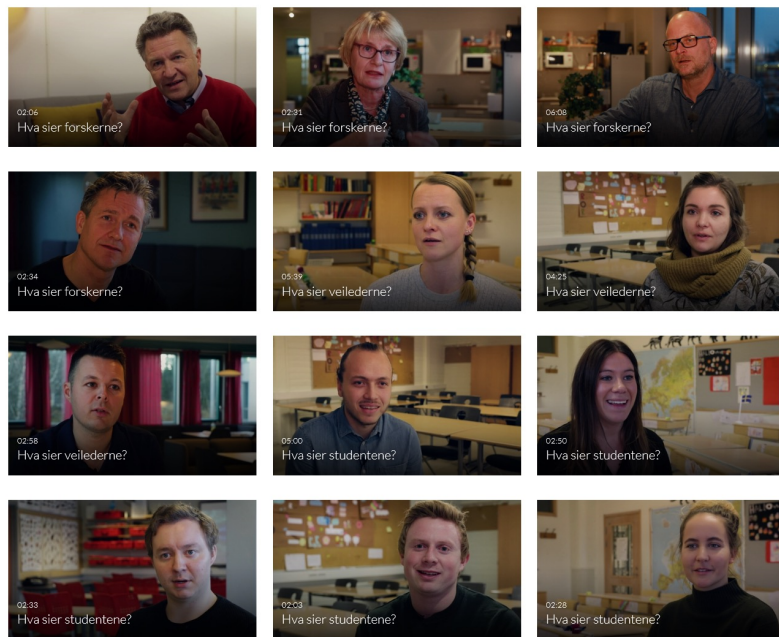
Veileder: Det ble veldig mye kommentarer på alt man gjør. Kanskje noen av studentene utnyttet dette litt mye.

Student: Kronologien (i feeden) kan bli litt for dominerende (i veiledningssamtalen).

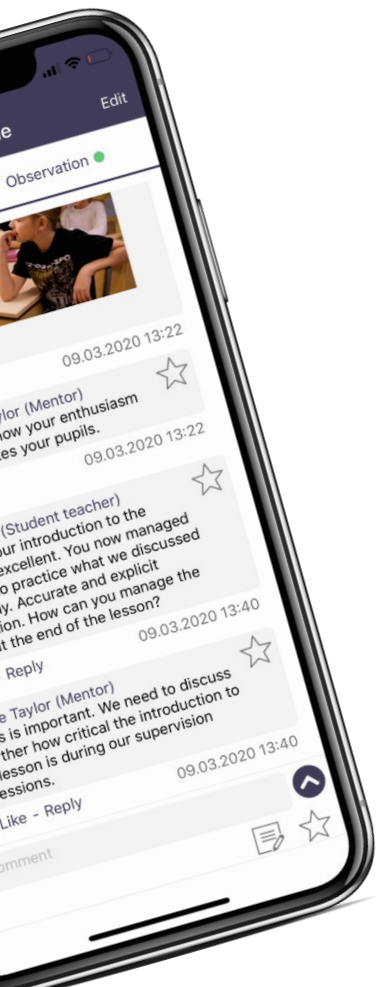
Hva sier studentene?

Hva sier studentene, praksislærerne og forskerne?

Erfaringer med utprøvingen
- flere videointervjuer her:

<https://uit.no/project/moso/video>

Forutsetninger ved utprøvingen som kan bidra til å forklare positive funn:

- Veiledernes deltakelse var frivillig.
- De fleste veilederne hadde flere års erfaring som veiledere, og hadde gjennomført/gjennomførte p.d. veilederutdanning.
- God praktisk/teknisk støtte og oppmerksomhet til veilederen i prosjektperioden.

Bedre veiledningskvalitet?

Kvaliteten henger sammen med veiledere og studenters kompetanse

- Banal bruk vs. kompetent og hensiktsmessig bruk
- Betydningen av erfaring, veilederutdanning og spesifikk kompetanse i pedagogisk bruk av denne type teknologi
- Betydningen av opplæring av studenter i teknologi, observasjon og feedback

Prosjekt om å utvikle feedback-kvalitet ved bruken av MOSO

<https://uit.no/project/digitalpraksislaering/resultater>

Potensial for utvidet praksis- læring i praksis og på campus – et spørsmål om kreativitet

